

РЕШЕНИЕ

№ 10156

гр. София, 16.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 46 състав, в публично заседание на 18.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариана Маркова

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **8075** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 84, ал. 3 във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на И. М. А., [дата на раждане] в [населено място], обл. Х., Р С., ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 4181/21.07.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, му е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно. Жалбоподателят излага твърдения, че административният орган е игнорирал факта, че причините да напусне страната си на произход са свързани с наличието на заплахата за живота и сигурността му. Счита, че при изследване на настоящата ситуация в С. административният орган не е взел предвид неговата бежанска история. Изтъква, че административният орган е коментирал съвсем общо справката относно състоянието на провинцията, от която произхожда. Смята, че, евентуалното му завръщане в С. ще доведе до реална заплахата за живота и сигурността му. По същество се иска отмяна на решението.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и с адв. М.. Поддържа жалбата и моли за отмяна на административния акт.

Ответникът – председателят на ДАБ при МС чрез юрк. К. оспорва жалбата и моли съда да я отхвърли. Твърди, че правилно е преценено, че не са налице предпоставките на чл. 8 и 9 ЗУБ.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл.235, ал.2 от ГПК, във вр. с чл.144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема

за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано въз основа на молба за предоставяне на международна закрила с вх. № УП - 7065 от 04.09.2024 г., подадена от И. М. А., от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], обл. Х., Р С., ЛНЧ [ЕГН], етническа принадлежност - арабин, вероизповедание - мюсюлманин - сунит, семейно положение - неженен. Личните данни на чужденеца са установени с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

В проведено интервю с рег. № УП 7065 от 18.12.2024 г. чуждият гражданин твърди, че е роден и е живял в [населено място], обл. Х.. В момента част от членовете на семейството му се намират в [населено място], в същата област. Има братовчеди в Германия и Н.. Напуснал е С. през м. юли 2024 г. и нелегално е преминал в Турция, където е останал около месец. Искал е да отиде в Германия, но е дошъл в България, защото е имал пари да стигне само до България. В България е дошъл в края на м. август 2024 г. нелегално. Преди да дойде в България е пребивавал в Турция. В България се е явил в центъра за настаняване в [населено място],[жк], където останал около 20 дни. Напуснал самоволно лагера . Излязъл нелегално от Р България, преминал през С., У. и стигнал до А., където бил задържан и върнат в Р България, тъй като имал регистрация тук. Не притежава разрешение за пребиваване или влизане в друга държава-членка на ЕС. Не е подавал молба за международна закрила в друга държава. Бил е арестуван еднократно в С. от кюрдите, но не е бил осъждан. Напуснал С. заради войната, рискът да влезе в казарма към официалната армия или да бъде принуден да служи на кюрдите. Селото му е под контрола на кюрдите след падането на режима на Б. А.. Официално не е получавал призовка за отбиване на военна служба. Твърди, че от ДАЕШ са искали да се присъедини към тях и са го заплашили с убийство ако не го направи. Не е имал проблеми заради етническата и религиозната си принадлежност. Не е имал проблеми с официалните власти. Не е членувал в политическа партия или организация. Не е членувал във въоръжена групировка.

Представено е становище от ДАНС с рег. № М-17169/16.10.2024 г. (рег. № УП 7065/17.10.2024 г. в ДАБ при МС), съгласно което Агенцията възразява да бъде предоставена закрила в Р България на лицето И. М. А., тъй като ДАНС разполага с информация, че представлява заплаха за националната сигурност.

От старши експерт в отдел „ПМЗ-кв. В.“, РПЦ – [населено място], до председателя на ДАБ при МС е изготвено становище рег. № УП 7065/28.05.2025 г., с което, след преценка на събраните по преписката доказателства, се предлага на чужденеца да бъде отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

С решение № 4181/21.07.2025 г. на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, председателят на ДАБ при МС е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на И. М. А.. Решението е връчено на лицето лично на 25.07.2025 г. Жалбата е подадена на 31.07.2025 г., видно от поставения входящ номер.

При така установеното от фактическа страна, от правна съдът намира следното:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена срещу годен за оспорване административен акт, от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита и при спазване на 14 - дневния срок за съдебно обжалване, предвиден в чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

Съдът, като прецени доказателствения материал по делото, както и валидността и законосъобразността на обжалвания административен акт с оглед основанията, визирани в разпоредбата на чл. 146 от АПК, счита жалбата за неоснователна.

Оспореното в настоящото производство решение изхожда от компетентен орган - председател на ДАБ, в съответствие с правомощията му по чл. 75 ЗУБ.

Административният акт е в писмена форма, подписан е от издателя си и като цяло отговаря на

общите изисквания за форма и съдържание по чл. 59 от АПК.

Решението е издадено в писмена форма и отговаря на изискванията за съдържание по чл. 59 от АПК, като в него са изложени както фактически, така и правни основания за издаването му. Ответният орган подробно и поотделно е изложил съображения защо приема, че на чужденеца не следва да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут, като е обсъдил както бежанската история, така и обстановката в страната на произход – Р С.. Съдът не констатира при издаване на обжалваното решение да са допуснати съществени нарушения на административно производствените правила. В хода на производството пред административния орган чужденецът е запознат с правата, които има в производството, връчени са му писмени указания относно реда за подаване на молба за статут, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за статут в Република България, като текстът на указанията са преведени на разбираем език. В хода на административното производство по общия ред с чужденеца е проведено интервю, отразено в нарочен протокол, като интервюто е проведено в присъствието на преводач на език, посочен от търсещия закрила като разбираем и владян от него. Не се установява нарушение на чл. 58, ал. 9 от ЗУБ. В случая ответният орган е изискал писмено становище от ДАНС по молбата на жалбоподателя за предоставяне на международна закрила, каквото се установява да е дадено преди произнасянето на органа и с което се възразява от страна на ДАНС по предоставяне на статут при наличие на данни, че жалбоподателят представлява заплахата за националната сигурност. Административната преписка е попълнена и с достатъчно доказателства, въз основа на които органът е постановил решението си.

На следващо място административният акт е издаден в съответствие с чл. 35 от АПК, след като са изяснени фактите и обстоятелствата от значение за конкретния случай. Административният орган е спазил изискването на чл. 73 от ЗУБ като последователно, обективно, безпристрастно и обосновано е извършил преценка относно наличие на основания за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут, като е изпълнил императивното изискване на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, при произнасянето по молбата за международна закрила да прецени всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя и с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие, включително.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. То е постановено след обстоен анализ на декларираната от жалбоподателя бежанска история, като изведените правни изводи за липса на основания по чл. 8, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на жалбоподателя са обосновани, правилни и съответстват на събраните в хода на административното производство доказателства. Административният орган е анализирал подробно и задълбочено бежанската история на чужденеца, както и справките на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ относно Република С., с отчитане на актуалната политическа и икономическа обстановка в държавата.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В проведеното интервю И. М. А. не посочва да е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С., заради войната, заради нежеланието си да отиде в казармата, както и поради несигурност в района, в който е живеел, но няма данни същият да е бил преследван. Жалбоподателят е преминал нелегално в Турция, а оттам е преминал нелегално на територията на Република България като целта му е била да достигне Р А.. От събраните доказателства не се доказва наличие на опасност за сигурността или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представлява официален писмен документ и обвързва съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с нея, ако същите не се оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

Между страните не е спорно, че в С. е бил налице „вътрешен въоръжен конфликт“ по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е обхваща цялата територия на тази страна, като и животът, и здравето на всеки цивилен намиращ се на тази територия сам по себе е изложен на реален риск от посегателство.

Въпреки това обаче, както правилно е отбелязал ответникът в обжалваното решение, конкретната бежанска история на жалбоподателя налага да бъде разгледана в случая в светлината на чл. 75, ал.2 от ЗУБ, съгласно който при произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие.

В случая следва да се има предвид, че жалбоподателят е преминал нелегално в Република Турция, след което е преминал в Република България отново нелегално, с цел да достигне до А.. Няма данни да е бил гонен и преследван. Нито в хода на административното, нито в хода на съдебното производство сирийският гражданин не е посочил основателна причина, поради която не би могъл да се завърне в С..

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в страната по произход, като данните от справките на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите на председателя на ДАБ-МС, че отношение на жалбоподателя не са налице причини от

хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

На следващо място от представените в административното и в съдебното производство справки с № МД-02-77/03.02.2025 г., № МД-02-60/29.04.2025 г. № МД-02-528/30.09.2025 г. относно актуалната обстановка в Р С., а и от публично известни международни източници, се установява, че на 27.11.2024 г. ислямската групировка „Х. Т. ал Ш.“ заедно със съюзниците си започва офанзива в С. С.. Превзет е [населено място] (Х.), на 05.12.2024 г. е превзет [населено място] и на 07.12.2024 г. е превзет [населено място]. На 8 декември 2024 г. водените от HTS бунтовници са навлезли в [населено място], свалили са режима на Б. А. и той е напуснал С., като е получил убежище в Русия. Правителството в оставка и бунтовниците работят за прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, осигурявайки възможност за развитие на Р С. като демократична държава. На 10.12.2024 г. лидерът на HTS А. М. ал Г. е поел управлението на страната като ще ръководи временната власт до 01.03.2025 г. Посочва се, че в сирийската столица банките и магазините отварят отново за пръв път след свалянето на режима на А.. Страната се стабилизира и се връща към нормално функциониране на държавата и държавните институции. От посоченото в справката следва изводът, че общото положение в страната се подобрява след оттеглянето (свалянето) от власт на президента Б. А. и поемането на контрол в столицата Д.. Съдържат се данни, че много сирийци, намиращи се извън страната си се завръщат в родината си, има голям обратен миграционен поток в посока С., като ВКБООН продължава да улеснява безопасното завръщане на сирийските бежанци в родните им райони. Отразено е, че в страната е възобновена международната търговия и за пръв път от 14 години насам С. отново легално изнася суров петрол.

След преглед на информацията, съдът приема, че настъпилите нови обстоятелства водят до положителна промяна в обществено политическия живот в С. и подобряване на ситуацията със сигурността.

Въз основа и на тези справки се прави извода, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в“ от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Всичко това води до извод, обоснован и от административния орган, че за И. М. А. не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1-3 от ЗУБ при завръщането му в С..

Не е нарушена и забраната по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, при връщане в С. на И. М. А. няма да бъдат застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение. Той няма да бъде изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание. Нито личната му бежанска история, нито ситуацията в С. възпрепятстват връщането в страната по произход, при спазване на разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ.

Обстоятелството, че е налице промяна в управлението на страната не води до друг извод, различен от този на решаващия орган, постановил оспореното в настоящото производство решение.

Същевременно Председателят на ДАБ е изложил и мотиви за постъпило писмо от Държавна агенция „Национална сигурност“, с което се възразява на И. М. А. да бъде предоставена закрила в Република България, и достигнал до заключение, че тази преценка води до наличие

предпоставките на чл. 12, ал. 1, т. 6 и чл. 12, ал. 2, т. 4 от ЗУБ. В решението са цитирани и разпоредбите на чл. 4, ал. 4, вр. ал. 3 от ЗУБ.

Административният орган е основал отказа си на обстоятелството, че Държавна агенция „Национална сигурност“ е дала писмено становище от 12.01.2024 г., с което възразява на И. М. А. да бъде предоставена закрила в Република България. Приел е, че цитираното становище изхожда от специализиран орган за контраразузнаване и сигурност, в резултат на което установяването, че лицето е заплаха за националната сигурност, е извършено от компетентен орган. От правна страна се е позовал на разпоредбите на чл. 12, ал. 1, т. 6 и на чл. 12, ал. 2, т. 4 от ЗУБ.

Хипотезата на чл. 12, ал. 1, т. 6 от ЗУБ съдът намира, че не следва да обсъжда - същата е относима към предпоставките за предоставяне на бежански статут. Решението в частта му, с която е отказано предоставяне на такъв не е мотивирано с наличието ѝ, а с липса на предпоставките по чл. 8 от ЗУБ, които доводи както вече съдът посочи по-горе в мотивите на решението си споделя. Според чл. 12, ал. 2, т. 4 от ЗУБ, хуманитарен статут не се предоставя на чужденец, за когото има сериозни основания да се предполага, че представлява заплаха за обществото или за националната сигурност.

Цитираната законова норма представлява транспониране на разпоредби на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (Директива 2011/95/ЕС).

В Член 17 от Директива 2011/95/ЕС са предвидени хипотези на изключване, като в параграф 1, буква „г“ от същия е регламентирано, че гражданин на трета държава или лице без гражданство се изключват от кръга на лицата, които отговарят на условията за субсидиарната закрила, ако съществуват сериозни основания да се счита, че съответното лице представлява заплаха за обществото или за сигурността на държавата-членка, в която се намира.

Наличието на предвидените в Директивата разумни (респ. сериозни) основания лицето да бъде разглеждано като заплаха за националната сигурност на държавата-членка, в която се намира, представляват основание за отказ на същото да се предостави хуманитарен статут и по смисъла на българското законодателство.

Държавна агенция „Национална сигурност“ представлява орган със специализирани функции, свързани с националната сигурност, по смисъла на цитираното Решение на СЕС, тъй като съгласно чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС Агенцията осъществява контролна дейност във връзка с пребиваването на чужденци в Република България, като дава становища по молби за предоставяне на убежище, статут на бежанец, хуманитарен статут и временна закрила по Закона за убежището и бежанците, а последното правомощие на Агенцията кореспондира с въведеното в чл. 58, ал. 10 от ЗУБ задължение, при получаване на молба за предоставяне на закрила, компетентните органи да изискват писмено становище на ДАНС, което се взема предвид при произнасяне в производството по общия ред.

В процесното решение изрично е възприето, че преценката дали кандидатът за международна закрила представлява заплаха за националната сигурност, е изключително в правомощията на ДАНС и че тяхното становище по чл. 58, ал. 10 от ЗУБ е задължително и обвързващо административния орган.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на

жалбата, която следва да бъде отхвърлена.
Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. М. А., [дата на раждане] в [населено място], обл. Х., Р С., ЛНЧ [ЕГН], срещу решение № 4181/21.07.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, му е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут. Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.

Съдия: